

№ исх: 20-01/Д-1468,1//17-52/2556

от: 21.02.2018

**ҚАЗАҚСТАН
РЕСПУБЛИКАСЫНЫҢ
ЭНЕРГЕТИКА
МИНИСТРЛІГІ**

**МИНИСТЕРСТВО
ЭНЕРГЕТИКИ
РЕСПУБЛИКИ
КАЗАХСТАН**

010000, г. Астана, пр. Кабанбай батыра, 19, блок «А»
Тел.: 8 (7172) 78-69-81, факс: 8 (7172) 78-69-43
E-mail: kence@energo.gov.kz

010000, Астана қ., Кабанбай батыр даңғ., 19, «А» блогы
Тел.: 8 (7172) 78-69-81, факс: 8 (7172) 78-69-43
E-mail: kence@energo.gov.kz

№ _____

**Қазақстан Республикасы
Парламенті Мәжілісінің
депутаттары
А.Т. Перуашевқа,
Е.С. Никитинскаяға,
К.Г. Абсатировқа,
Б.С. Дүйсенбиновке,
Е.Х. Барлыбаевқа,
М.А. Қазбековаға**

*2017 жылғы 21 қыркүйектегі
ДЗ-200 хатқа*

Құрметті депутаттар!

Қазақстан Республикасы Энергетика министрлігі, Қазақстан Республикасының Премьер-Министірі Б.Ә. Сағынтаевтың 2017 жылғы 20 қазандағы № 17-52/2556 тапсырмасына сәйкес Өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелері операторының 2017 жыл бойынша шина қалдықтарын өңдеу бойынша атқарған жұмысы туралы ақпарат жолдайды.

Қосымша парақта.

Министр

Қ. Бозымбаев

*Орынд: Ж.Нұрғалиев
Тел: 74-08-48*

**2017 жылы істен шыққан шиналарды жинау, өңдеу (кәдеге жарату)
бойынша Өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген
міндеттемелері операторының атқарған жұмысы туралы
ақпарат**

Өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелері қағидаты (бұдан әрі – ӨКМ) Қазақстанда 2016 жылдың 1 қаңтарынан бастап енгізілді. Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 жылғы № 1137 қаулысымен ӨКМ операторы болып «ӨКМ Операторы» ЖШС анықталды. «ӨКМ Операторы» ЖШС-ның қызметі Қазақстан Республикасының Экологиялық кодексімен (бұдан әрі – Кодекс) реттеледі.

Кодекстің 285-2-бабына сәйкес жеке және заңды тұлғаларға өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелері қолданылатын өнімнің (тауарлардың) тұтынушылық қасиеттері жоғалғаннан кейін пайда болған қалдықтарды және оның (олардың) орамасын бөлек жинау және қайта өңдеу бойынша шығыстарды өтеу Өндірушілердің (импорттаушылардың) кеңейтілген міндеттемелері операторы қызметінің бағыттарының бірі болып табылады.

ӨКМ міндеттемелері қоршаған ортаны қорғау саласындағы уәкілетті орган бекітетін тізбеге енгізілген өнімдерге (тауарларға), соның ішінде істен шыққан шиналарға таралады.

ӨКМ-ді ісе асыру мақсатында «ӨКМ Операторы» ЖШС халықаралық тәжірибе зерделеніп, Қазақстан Республикасында қалдықтарды басқарудың құқықтық және институционалдық базасына талдау жүргізілді, қалдықтардың түзілу көлемдеріне, өнімнің импорты, өндірісі және экспорты бойынша талдау, қайталама шикізат нарығына және қалдықтарды өңдеу көлемдеріне шолу жасалды.

«ӨКМ Операторы» ЖШС-ның талдау нәтижелері бойынша Қазақстан жыл сайын 80 мың тоннаға жуық шина импорттайды. Қазақстанда шина өндірісі жоқ. Істен шыққан шиналардың жыл сайынғы түзілетін көлемі 54 мың тоннадан асады және ол аумақтардың ерекшеліктеріне, бірінші кезекте аумақтардағы автокөлік санына байланысты (1-кесте).

Төлен төлеу арқылы ӨКМ міндеттемелерін орындайтын шина импортаушыларымен үлгілік келісім-шарт негізінде жүзеге асырылады. Шина өндегені үшін кәсіпорындарға килограммына 30 теңге көлемінде өтемақа төленеді. 2017 жылы кәсіпорындармен 2019 жылдың соңына дейін 70 мың тоннаға жуық шина жинауға және өңдеуге (кәдеге жаратуға) ұзақ мерзімді келісім-шарттар жасасылды.

2017 жылы 21 мың тонна шина жиналып өңделді (кәдеге жаратылды) (2-кесте), кәсіпорындарға 648 млн. теңге өтемақы төленді. 2018 жылы сомасы

932,5 млн. теңгеге 31,1 мың тонна шина жинауға және өңдеуге (кәдеге жаратуға) келісім-шарттар жасасу жоспарлануда.

2017 жылы 12 мың тоннаға жуық решенке ұсақтары және 2 мың тоннаға жуық пеш отыны өндірілді (*диаграмма*). Өңделген (кәдеге жаратылған) өнімнің 1,5%-ы Өзбекістанға экспортталған, қалған 98,5%-ы ішкі нарықта сатылған. Қазіргі уақытта решенке ұсақтарын асфальт қоспаларына қосу туралы ұсыныстар әзірленуде.

Істен шыққан шиналарды өңдеу (кәдеге жарату) бойынша кәсіпорындар әр аумақта бар. Бүгінде Қазақстан аумақтарында барлығы 24 мамандандырылған кәсіпорындар бар, оның 17-сі ӨКМ шеңберінде жұмыс атқарады. Өңдеу (кәдеге жарату) бойынша потенциалды жобалық қуаттылықтары істен шыққан шиналардың есептік түзілу көлемдерінің 35%-ға жуығын құрайды.

2018 жылдан басап Алматы облысында тағы да екі жаңа кәсіпорынды іске қосу жоспарлануда - ТОО «УтильШин», ТОО «ЭкоТехнология», олар бүгінде бар қуатарға қосымша жылына 3500 тонна істен шыққан шина өңдей (кәдеге жарата) алатын болады.

Өтемақы тетігі енгізілгеннен бастап шиналарды өңдейтін (кәдеге жарататын) кәсіпорындарда 400-ге жуық жұмыс орындары ашылды.

ӨКМ енгізілгеннен бастап БАҚ-та ӨКМ Операторының қызметіне байыланысты, соның ішінде істен шыққан шиналарды жинау және өңдеуге (кәдеге жаратуға) өтемақы төлеу бақырыбында, 221 жариялым жарық көрген.

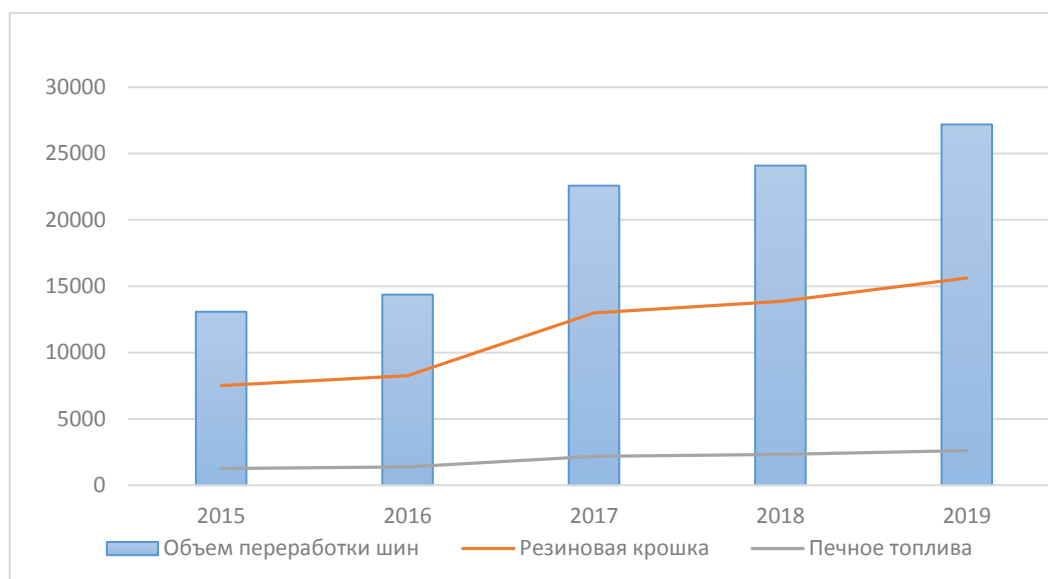
1-кесте Аумақар кескінінде істен шыққан шиналардың түзілу көлемдері

Аумақ (облыс, қала)	Істен шыққан шиналардың түзілу көлемдері, тонн/год
Қазақстан Республикасы	54 218,94
Ақмола облысы	2 656,00
Ақтөбе облысы	2 122,30
Алматы облысы	5 964,40
Атырау облысы	1 854,70
	4 056,88
Жамбыл облысы	3 325,30
Батыс-Қазақстан облысы	1 614,00
Қарағанды облысы	3 589,70
Қостанай облысы	2 620,00
Қызылорда облысы	2 015,00
Маңғыстау облысы	2 170,00
Павлодар облысы	2 287,59
Солтүстік-Қазақстан облысы	3 553,20
Оңтүстік-Қазақстан облысы	6 387,98
Астана қаласы	5 097,55
Алматы қаласы	4 904,34

2-кесте 2017 жылдағы шиналарды жинау және өңдеу (кәдеге жарату) көлемі

№ р/с	Кәсіпорынның атауы	2017 жылдағы жинау және өңдеу (кәдеге жарату) көлемі, тонна
1	"Ақсу-Т" ЖШС	200,00
2	"Q-Recycling" ЖШС	4 750,00
3	"ЭкоСервисАрман" ЖШС	1 983,66
4	"Агротехмаш" ЖШС	500,50
5	"КазРемШина" ЖШС	4 000,00
6	"Soltustik rubber recycling" ЖШС	1600,00
7	"Smart rubber" ЖШС	1 050,00
8	"ЭкоШина" ЖШС	3 800,00
9	"Ecoindustry" ЖШС	1 000,00
11	"КазТрансРеал" ЖШС	550,00
12	"Talan Technology" ЖШС	1 000,00
13	"Биотоп" ЖШС	450,00
	Итого:	20 884,16

Диаграмма. Жасасылған келісім-шарттарға сәйкес жылдар бойынша істен шыққан шиналарды жинау және өңдеу (кәдеге жарату) көлемдерінің динамикасы

3-кесте ӨКМ шеңберінде шиналарды өңдеу (кәдеге жарату) бойынша жұмыс атқаратын кәсіпорындардың тізімі

№ р/с	Кәсіпорынның атауы	Кәсіпорынның орналасқан жері	Өңдеу (кәдеге жарату) әдісі	Жобалық қуаты, жылына тонна
қолданыстағы:				
1	«Kazakhstan Rubber Recycling» ЖШС	Астана қаласы	уату	5500
2	«Экошина» ЖШС	Шымкент қаласы	уату, пиролиз	3500
3	«Ecoindustry» ЖШС	Қарағанды қаласы	уату	2000
4	«Ж.Курылыс компаниясы» ЖШС	Семей қаласы	уату	2500
5	«Дорстрой-сервис» ЖШС	Қызылорда қаласы	уату	2500
6	«КазРемШина» ЖШС	Қарағанды қаласы	уату	1500
7	«Inter Rubber Recycling» ЖШС	Павлодар қаласы	уату	2500
8	«ЭкоСервис-Арман» ЖШС	Талдықорған қаласы	пиролиз	2500
9	«Soltustik Rubber Recycling» ЖШС	Петропавл қаласы	уату	1500
10	«Утиль-экосервис» ЖШС	Алматы қаласы	уату	1000
11	«Агротехмаш» ЖШС	Қостанай қаласы	уату	1500
12	«Максимчева» ЖК	Орал қаласы	уату	1000
13	«Экотерра» ЖШС	Ақтөбе	уату, пиролиз	1500
2017 жылы іске қосылған				

1	«Q-Recycling» ЖШС	Алматы қаласы	уату	6000
2	«Ақсу-Т» ЖШС	Қарағанды облысы Абай ауданы, Топар кенті	пиролиз	800
3	«ПромЭкология» ЖШС	Атырау облысы, Құлсары қаласы	уату	1500
4	«Talan Technology» ЖШС	Ақтөбе қаласы	уату, тақтайшалар өндіру	1000
Жалпы өңдеу (кәдеге жарату) бойынша жобалық қуаты				38 300

**Информация
о проведенной работе Оператора расширенных обязательств
производителей (импортеров) по сбору, переработке (утилизации)
изношенных шин за 2017 год**

Принцип расширенных обязательств производителей (импортеров) (далее - РОП) действует в Казахстане с 1 января 2016 года. Постановлением Правительства Республики Казахстан от 30 декабря 2015 года № 1137 ТОО «Оператор РОП» определено оператором РОП. Деятельность ТОО «Оператор РОП» регламентирована Экологическим кодексом РК (далее - Кодекс).

В соответствии со статьей 285-2 Кодекса одним из направлений деятельности оператора РОП является направление деньги, поступившие на его банковский счет, в виде платы на компенсацию физическим и юридическим лицам расходов по раздельному сбору и переработке отходов, образующихся после утраты потребительских свойств продукции (товаров), на которую (которые) распространяются РОП, и ее (их) упаковки.

Обязательства РОП распространяются в отношении продукции (товаров), включенной в Перечень, утверждаемый уполномоченным органом в области охраны окружающей среды, в том числе на изношенные шины.

В целях реализации РОП ТОО «Оператор РОП» изучен международный опыт, проведена оценка правовой и институциональной базы управления отходами в Республике Казахстан, анализ объемов образования отходов, данных по импорту, производству и экспорте продукции, обзор рынка вторичного сырья и объемов переработки отходов.

По итогам проведенных анализов ТОО «Оператор РОП» ежегодно Казахстан импортирует около 80 тыс. тонн шин. Производство шин в Казахстане отсутствует. Ежегодный объем образования изношенных шин, составляет более 54 тыс. тонн и зависит от специфики региона, в первую очередь от количества автотранспорта в регионе (*таблица 1*).

Взаимодействие с импортерами шин, исполняющими обязательства РОП путем внесения платы, осуществляется на основании заключаемого типового договора. За утилизацию шин предприятиям, выплачивают компенсацию, в размере 30 тенге за килограмм. В 2017 году заключены долгосрочные договоры с предприятиями на сбор и переработку (утилизацию) около 70 тыс. тонн шин до конца 2019 года. За 2017 год собрано и переработано (утилизировано) 21 тыс. тонн шин (*таблица 2*), предприятиям компенсировано 648 млн. тенге. В 2018 году планируется заключить договора на сбор и переработку (утилизацию) 31,1 тыс. тонн шин на сумму 932,5 млн. тенге. В 2017 году произведено около 12 тыс. тонн резиновой крошки и около 2 тыс. тонн печного топлива (*диаграмма*). 1,5% переработанной (утилизированной) продукции экспортировано в Узбекистан, остальные 98,5% реализованы на внутреннем

рынке. В настоящее время разрабатывается предложение о включении резиновой крошки в асфальтовые смеси.

Предприятия по переработке (утилизации) изношенных шин представлены практически в каждом регионе. На сегодняшний день всего в регионах Казахстана действуют 24 специализированных предприятий, из них 17 работают в рамках РОП. Потенциальные проектные мощности по переработке (утилизации) составляют около 35% от расчетных объемов образования использованных шин.

С начала 2018 года в Алматинской области планируется запустить еще 2 новых предприятия – ТОО «УтильШин», ТОО «ЭкоТехнология», которые будут способны в год переработать (утилизировать) дополнительные к имеющимся мощностям 3 500 тонн изношенных шин. С момента запуска механизма компенсации на перерабатывающих (утилизирующих) шины предприятиях создано около 400 рабочих мест.

С начала внедрения РОП о деятельности Оператора РОП в СМИ было опубликовано 221 публикаций, в том числе на тему компенсации затрат на сбор и переработку (утилизацию) изношенных шин.

Таблица 1 Объемы образования изношенных шин в разрезе регионов

Регион (область, город)	Объемы образования изношенных шин, тонн/год
Республика Казахстан	54 218,94
Акмолинская область	2 656,00
Актюбинская область	2 122,30
Алматинская область	5 964,40
Атырауская область	1 854,70
Восточно-Казахстанская область	4 056,88
Жамбылская область	3 325,30
Западно-Казахстанская область	1 614,00
Карагандинская область	3 589,70
Костанайская область	2 620,00
Кызылординская область	2 015,00
Мангистауская область	2 170,00
Павлодарская область	2 287,59
Северо-Казахстанская область	3 553,20
Южно-Казахстанская область	6 387,98
г.Астана	5 097,55
г.Алматы	4 904,34

Таблица 2 Объем сбора и переработки (утилизации) шин в 2017 году

№ п/п	Наименование предприятия	Объем сбора и переработки (утилизации) в 2017 году, тонн
1	ТОО "Аксу-Т"	200,00
2	ТОО "Q-Recycling"	4 750,00
3	ТОО "ЭкоСервисАрман"	1 983,66
4	ТОО "Агротехмаш"	500,50
5	ТОО "КазРемШина"	4 000,00
6	ТОО "Soltustik rubber recycling"	1 600,00
7	ТОО "Smart rubber"	1 050,00
8	ТОО "ЭкоШина"	3 800,00
9	ТОО "Ecoindustry"	1 000,00
11	ТОО "КазТрансРеал"	550,00
12	ТОО "Talan Technology"	1 000,00
13	ТОО "Биотоп"	450,00
Итого:		20 884,16

Диаграмма. Динамика объемов сбора, переработки (утилизации) изношенных шин по годам согласно заключенным контрактам

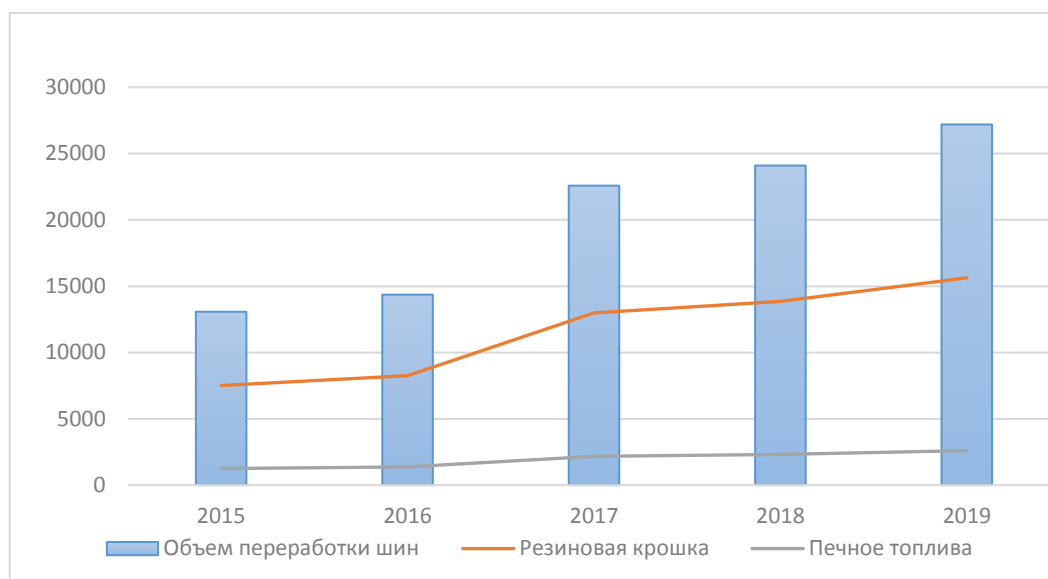

Таблица 3. Перечень предприятий по переработке (утилизации) шин в рамках РОП

№	Наименование организации	местоположение предприятия	метод переработки (утилизации)	заявленная проектная мощность, тонн в год
действующие:				
1	ТОО «Kazakhstan Rubber Recycling»	г. Астана	дробление в крошку	5500
2	ТОО «Экошина»	г. Шымкент	дробление, пиролиз	3500
3	ТОО «Ecoindustry»	г. Караганда	дробление	2000
4	ТОО «Ж.Курьлыс компаниясы»	г. Семей	дробление	2500
5	ТОО «Дорстрой-сервис»	г. Кызылорда	дробление	2500
6	ТОО «КазРемШина»	г. Караганда	дробление	1500
7	ТОО «Inter Rubber Recycling»	г. Павлодар	дробление	2500
8	ТОО «ЭкоСервис-Арман»	г. Талдыкорган	пиролиз	2500
9	ТОО «Soltustik Rubber Recycling»	г. Петропавловск	дробление	1500
10	ТОО «Утиль-экосервис»	г. Алматы	дробление	1000
11	ТОО «Агротехмаш»	г. Костанай	дробление	1500
12	ИП «Максимчева»	г. Уральск	дробление	1000
13	ТОО «Экотерра»	г. Актобе	дробление, пиролиз	1500
введенные в 2017 году				
1	ТОО «Q-Recycling»	г. Алматы	дробление	6000

2	ТОО «Аксу-Т»	Караганд. обл. Абайский р-н, п. Топар	пиролиз	800
3	ТОО «ПромЭкология»	Атырауская область, г. Кульсары	дробление	1500
4	ТОО «Talan Technology»	г. Актобе	дробление, производства плитки	1000
Итого проектные мощности по переработке (утилизации)				38 300